

แคนทอง

(นิทานชนชาติเย้า)

นานมาแล้ว มีหญิง ๒ คนแม่ลูกอาศัยอยู่บนภูเขา ลูกสาวชอบใส่เสื้อสีแดง เลยเรียกกันว่าหงเม่ย (คำว่า “หง” แปลว่าแดง “เม่ย” แปลว่าน้องสาวหรือหนู)

วันหนึ่ง แม่กับลูกกำลังทำงานอยู่ในท้องนา ทันใดนั้นก็เกิดพายุขึ้น พร้อมกันนั้นมีมังกรร้ายตัวหนึ่งมาปรากฏตัวอยู่บนท้องฟ้า แล้วมันก็ยื่นกรงเล็บลงมาข่มเอาตัวหงเม่ยเหาะไปทางทิศตะวันตก แม่ได้ยินเสียงลูกสาวแว่วมาตามลมว่า “จะช่วยหงเม่ยต้องอาศัยน้องชาย แม่จำ แม่ต้องจำไว้อย่าลืม”

แม่เข็นน้ำตาพลาบมองไปบนท้องฟ้า แล้วพูดว่า “แม่มีลูกสาวอยู่คนเดียว จะเออลูกชายมาจากไหน?” แล้วนางก็เดินตบตูปิดตูปกลับบ้าน เดินมาครึ่งทาง ก็มีกิ้งหยาางเหมยเกี่ยวผมขาวนางไว้ เมื่อนางปลดผมออก ก็เห็นหยางเหมยสีแดงสดลูกหนึ่งติดอยู่ที่กิ้ง นางก็เลยเด็ดมากิน

ครั้นกลับมาถึงบ้าน แม่ก็คลอดลูกออกมาคนหนึ่งเป็นเด็กผู้ชายศีรษะกลมๆ หน้าแดงเรื่อ นางตั้งชื่อให้ลูกชายว่าหยางเหมยจื่อ

หยางเหมยจื่อเจริญเติบโตเร็วมาก ภายในไม่กี่วันแกก็โตเป็นหนุ่มน้อยเท่ากับเด็กอายุ ๑๔-๑๕ ปี

เมื่อยากจะบอกให้หยางเหมยจื่อไปช่วยพี่สาว แต่ก็กลัวลูกชายจะต้องไปเสี่ยงภัย จึงได้แต่หลังน้ำตาอยู่คนเดียวเจิบๆ

วันหนึ่ง มีอีกาตัวหนึ่งบินมาจับที่ชายคาหลังบ้านแล้วร้องว่า “กา! กา! พี่สาวลำบากน้ำตานองหน้าอยู่ที่ถ้ำมังกรร้าย หลังไหล่เต็มไปด้วยรอยเลือดเพราะถูกบังคับให้ทำงานและใช้มือควักหินเจาะถ้ำ กา! กา! พี่สาวลำบาก พี่สาวลำบาก”

หยางเหมยจื่อฟังการร้องบอกแล้ว ก็ถามแม่ว่า “แม่ ฉันมีพี่สาวหรือเปล่า?”

แม่หลังน้ำตาลงเปาะๆ พลาบพูดว่า “ลูกเอ๊ย เจ้ามีพี่สาวอยู่คนหนึ่ง แกชอบใส่เสื้อสีแดง เลยเรียกกันว่าหงเม่ย พี่สาวเจ้าถูกมังกรร้ายข่มจับเอาตัวไป มังกรตัวนี้มันทำร้ายผู้คนมานับร้อยแล้ว”

หยางเหมยจื่อคว้าเอาท่อนไม้ขึ้นมาแล้วพูดว่า “ฉันจะไปฆ่ามังกร จะไปช่วยพี่ จะไปช่วยชาวบ้าน”

แม่ยืนฟังอยู่ข้างประตู มองดูลูกชายเดินออกไปด้วยน้ำตาคลอ बै

หยางเหมยจื่อเดินไปๆ เมื่อมาถึงทางเดินเข้าข้างภูเขาสายหนึ่งเห็นหินก้อนใหญ่ก้อนหนึ่งทั้งแหลมทั้งลื่นตั้งขวางทางอยู่ ผู้คนต้องเดินข้ามไปข้ามมา เนื่องจากมันลื่นมาก ถ้าเผลอไม่ระวัง ก็อาจพลัดตกลงมาหัวร้างข้างแตกได้

หยางเหมยจื่อว่า “ไฉนมันเป็นสิ่งกีดขวางทางเดิน ไม่ขุดมันทิ้ง อาจทำให้หลายคนพลัดตกหกละเม่นลงมาได้” แกจึงใช้ท่อนไม้ใหญ่สอดไปได้ก่อนหินแล้วจัดขึ้น ทันใดนั้นก็มียี่สิบคนแล้ว ครั้นท่อนไม้ก็หักสะบั้น แกเลยใช้มือทั้งสองสอดเข้าไปใต้ก่อนหิน แล้วยกขึ้นอย่างสุดแรง หินก้อนใหญ่นั้นก็กลิ้งโครมๆ ลงไปในหุบเขา

หยางเหมยจื่อมองลงไปหุบเขาใหญ่ๆ ก็เห็นแคนทองอันหนึ่งเปล่งประกายเหลืองอร่ามอยู่ เขาจึงหยิบขึ้นมาเป่าดู ก็ปรากฏว่าเสียงมันดังกังวานเป็นพิเศษ

และทันใดนั้น พวกไล่เตียน กบ กิ้งก่า และสัตว์อื่นๆ ที่ข้างทางก็พากันออกมาเรียงระบำรำฟ้อน เสียงแคนเร่งเร้าในจังหวะเร็ว สัตว์พวกนี้ก็เต้นเร็วตามไปด้วย พอเสียงแคนหยุด พวกมันก็หยุดเต้น หยางเหมยจื่อจึงคิดในใจว่า “อู๋ เรามีทางที่จะรับมือกับมังกรตัวนี้แล้ว”

หยางเหมยจื่อถือเอาแคนทองเดินทางต่อไป จนมาถึงเชิงเขาหินลูกหนึ่ง ก็มองเห็นมังกรตัวหนึ่งนอนขดตัวอยู่ที่ปากถ้ำ ที่ข้างๆ ตัวมันมีกระดุกกองอยู่เต็ม และยังมีหญิงสาวใส่เสื้อสีแดงคนหนึ่ง กำลังถือส่วขุดเจาะอยู่ด้วยน้ำตานองหน้า ส่วนมังกรใช้หางของมันฟาดๆ หลังหญิงสาว แล้วพูดอย่างดุว่า “นี่ๆ อีสาวน้อยใจแข็ง ข้าจะแต่งงานกับเอ็ง แต่เอ็งไม่ยอม จึงต้องให้เอ็งเจาะถ้ำทุกวัน ถ้าเอ็งเจาะถ้ำไม่ทะลุถึงกัน ก็อย่าหมายว่าจะรอดชีวิตไปได้”

หยางเหมยจื่อรู้ว่าหญิงสาวใส่เสื้อสีแดงคนนั้นเป็นพี่สาวของแกเอง จึงร้องขึ้นด้วยเสียงดังว่า

“ไฉนมังกรร้ายกาจ! ไฉนมังกรร้ายกาจ! มึงนี่จับพี่สาวกูมาทรมาน กูจะเป่าแคนทองไม่หยุด มึงก็อย่าหมายว่าจะรอดชีวิตไปได้!”

แล้วหยางเหมยจื่อก็แคนทองขึ้นเป่า มังกรก็ลุกขึ้นเต้นแรงเต้นแฉ่งควมคุมตัวไม่อยู่ พี่สาวก็รีบทิ้งส่วในมือ แล้ววิ่งออกมาดูนอกถ้ำ

หยางเหมยจื่อเป่าแคนไม่หยุด มังกรก็ยืนตัวออกเต้นไม่หยุดเหมือนกัน และบิดตัวเลื้อยกระหวัดไปมา เสียงแคนเร่งจังหวะเร็วขึ้นเท่าไร มังกรก็เต้นเร็วขึ้นเท่านั้น

พี่สาวเดินเข้ามาหาน้องชายจะพูดด้วย แต่หยางเหมยจื่อใช้มือบอกให้นางรู้ว่า แกหยุดเป่าแคนไม่ได้ ถ้าเสียงแคนหยุดมังกรก็จะผ่านเข้ามากินพวกเขา

หยางเหมยจื่อเปาแคนเร่งจังหวะต่อไปไม่หยุด มังกรเต้นจังหวะไปด้วย จนดวงตาลุกเป็นไฟ จมูกพุดๆ ด้วยเสียงลมและปากก็หอบอยู่ฮักๆ พลาญวิงวอนว่า “เฮ้อๆ ะ! เจ้าหนูเอ๋ย! กรุณาหยุดเปาแคนเสียเถอะ! อย่าได้ทรมานข้าเลย! ข้าจะปล่อยพี่สาวของเจ้ากลับไป โปรตไว้ชีวิตข้าด้วย!”

หยางเหมยจื่อที่ไหนจะยอม แก่เปาไปพลาญเดินเข้าไปทางวังน้ำพลาญ มังกรก็เดินตามไปด้วยจนถึงวังน้ำ แล้วมังกรก็ตกตุ้มลงไป ถึงกระนั้นมันก็ไม่หยุดเต้น การเลื้อยกระหวัดพัดพาของมัน ทำให้วังน้ำเกิดปั่นป่วนซัดสาตขึ้นสูงตั้งหลายร้อยศอก ขณะนี้ มังกรรู้สึกเปลี่ยวเปลี่ยวแรงอย่างที่สุดแล้ว ดวงตาของมันลุกเป็นไฟ จมูกพุดๆ ด้วยเสียงลม และปากก็หอบอยู่ฮักๆ พลาญวิงวอนด้วยเสียงอันแหบเครือว่า “เฮ้อๆ ะ! เจ้าหนูเอ๋ย! โปรตไว้ชีวิตข้าเถอะ ข้าจะขอกบดานอยู่ใต้วังน้ำลึกนี้ ไม่ขึ้นไปก่อกรรมทำเข็ญอีก”

หยางเหมยจื่อพูดว่า “โอ้มังกรร้ายกาจ เอ็งจงฟังไว้ เอ็งต้องกบดานอยู่ใต้วังน้ำลึกนี้ จะขึ้นไปก่อกรรมทำเข็ญอีกไม่ได้”

มังกรผงกหัวรับ หยางเหมยจื่อก็หยุดเปาแคน และมังกรก็จมตัวลงไปได้วังน้ำ

หยางเหมยจื่อจูงมือพี่สาวเดินกลับไปด้วยใบหน้ายิ้มแย้มผ่องใส

สองพี่น้องเดินไปยังไม่ไกล ก็ได้ยินเสียงดังโครมซ่าขึ้นที่วังน้ำ พอหันกลับไปมอง ก็เห็นมังกรโผล่ขึ้นมาจากน้ำ มันชูหัวและอ้าปากกางเล็บพร้อมกับทะยานเข้าใส่พี่น้องทั้งสอง

พี่สาวพูดว่า “ขุดบ่อต้องขุดให้ลึก ดายหน้าต้องตายให้ถึงราก มังกรร้ายตัวนี้ไม่ฆ่ามันเสีย ก็จะเป็นภัยแก่ผู้คนต่อไป”

หยางเหมยจื่อรีบวิ่งกลับไปทริมวังน้ำ แล้วเป่าแคนขึ้นอีก มังกรก็ตกตุ้มลงไปใต้วงน้ำอีก และเต้นแรงเต้นแรงอยู่อย่างนั้นไม่หยุด

หยางเหมยจื่อเป่าแคนเร่งจังหวะเร็วขึ้นๆ เขาเป่าอยู่อย่างนั้นเป็นเวลา ๗ วัน ๗ คืน ในที่สุดมังกรก็กระดิกกระเดี้ยตัวไม่ได้และลอยขึ้นมาตายอยู่บนพื้นน้ำ

สองพี่น้องช่วยกันเอาซากศพมังกรกลับบ้านด้วยความดีอกดีใจ แม่เห็นลูกกลับมาบ้านด้วยกันสองคน ก็หัวเราะด้วยความปรีดาปราโมทย์

สามแม่ลูกช่วยกันถลกหนังมังกรออกมาล้างทำความสะอาด เอากระดูกทำเชื้อทำเสา และตัดเขาเอาไปทำเป็นผาลไถ

การใช้มังกรไถนาไม่ต้องใช้วัวควายลากและไถได้เร็วมากด้วย สามแม่ลูกไถนาได้มากมาย และทำนาก็ได้ข้าวมากมายเช่นเดียวกัน ทำให้พวกเขาอยู่ดีกินดีมีความสุข

เรียบเรียงโดย เชี่ยวกันหนิว

จากหนังสือนิทานพื้นเมืองของจีน *ทาสกับลูกสาวเจ้าทะเลสาบ*

สำนักพิมพ์ภาษาต่างประเทศ เป่ย์จิง

ค.ศ. ๑๙๘๗